Sprawozdanie

Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża w Łodzi

za rok 1922.

Składając sprawozdanie z czynności swoich za rok 1922-gi, Zarząd Oddziału Łódzkiego Polskiego Czerwonego Krzyża zaznacza na wstępie, że praca pokojowa Oddziału, w ciągu okresu sprawozdawczego rozwijała się, w miarę możności, wedle programu i postulatów, omawianych i opracowywanych tak na Zjazdach przedstawicieli Ligi Towarzystw Czerwonego Krzyża, jak równie — delegatów Głównego Komitetu Instytucji w Warszawie.

Działalność Oddziału ześrodkowywała się w Zarządzie i rozwijała się w poszczególnych sekcjach i organizacjach, na podstawie uchwał i wskazówek, wydawanych na posiedzeniach Zarządu.

Niezależnie od społecznych i humunitarnych czynności poszczególnych sekcji, Zarząd Oddziału bezpośrednio przejawiał akcję, w kierunku pomocy i opieki przedewszystkiem tym organizacjom i osobom, które pozostawały w bliższej lub dalszej łączności z żołnierzem polskim i jego rodziną lub które stały się ofiarami wojny, doraźnie potrzebującemi pomocy.

Do najgłówniejszych przedsięwzięć Oddziału w roku ubiegłym, należy prowadzenie własnej instytucji społeczno-filantropijnej, przeznaczonej dla szerszego koła młodzieży szkolnej, z dużym nakładem środków pieniężnych i zachodów, to jest „*Ambulatorium dla młodzieży szkół średnich i powszechnych z gabinetem dentystycznym*". Sprawozdanie z czynności Ambulatorjum zamieszczone jest niżej.

Starania Zarządu w kierunku założenia własnego szpitala C. K., o czem była wzmianka w sprawozdaniu za rok poprzedni, rozbiły się o niepokonane na razie trudności nabycia bądź odpowiedniego domu, bądź placu, na którym by można w przyszłości pobudować szpital.

I jakkolwiek Zarząd nie zrzeka się inicjatywy w tym względzie, to jednakże zmuszony się widział z konieczności rzecz tę odłożyć do czasu, aż warunki miejscowe i zasoby Oddziału pozwolą ją wprowadzić w czyn.

W myśl wskazówek ustawy Zarząd nie zaniedbywał sprawy przygotowywania środków, w celu jaknajszerszego spełnienia zadań T. C. K. w czasie wojny i w miarę posiadanych funduszów zakupywał białe materjały na szycie bielizny dla wojska, środki opatrunkowe i t. p. W m. Maju roku ubiegłego nabyto towaru za Mk. 2,000,000.

Po za tem, jak już wspomniano, Zarząd popierał czynnie rozmaite organizacje i osoby, że wspomnimy tu o następujących:

1. W sprawie zdemobilizowanych oficerów Oddział brał czynny udział, przez swego delegata, w naradach, odbywanych w Województwie i przykładał się swymi środkami do zorganizowania kursów dokształcających z zakresu sądownictwa i administracji. W miesiącu Kwietniu 1922 roku przyznano na ten cel pomoc materjalną na 3 miesiące Mk. 200,000 miesięcznie. Oprócz tego na Komitet Obywatelski zdemobilizowanych oficerów wydano Mk. 675,000.

2. Żołnierzom zdemobilizowanym ułatwiano przejazdy do miejsc rodzinnych lub — na posady i w tym celu wydawano im bilety kolejowe.

3. Sieroty po żołnierzach korzystały z opieki i pomocy pieniężnej Oddziału. W tym celu subsydjowano stowarzyszenie „Dom Sierot po poległych żołnierzach“, poświęcone temu działowi opieki społecznej.

4. Rodziny po poległych były wspierane sporadycznie już to zasiłkami pieniężnymi, już to w inny celowy sposób. Naprzykład, dla wdowy po poległym żołnierzu nabyto i wypożyczono maszynę do szycia do bezterminowego użytkowania.

5. Chorym uczniom, b. ochotnikom, wydawano odpowiednie fundusze na przejazd i leczenie w miejscowościach kuracyjnych.

6. Kolonjom letnim dla harcerzy polskich przyznano zasiłek pieniężny w kwocie Mk. 300,000.

7. Dla weteranów z r. 1863 Oddział zajął się urządzeniem kwesty na ulicach miasta pod postacią „znaczka“ i wspierał tychże ciepłą bielizną, urządzeniem „gwiazdki“ i t. p.

8. Dla żołnierzy garnizonu miejscowego urządzano „gwiazdki“, „święcone“, niezależnie od opiekowania się chorymi żołnierzami w szpitalach.

9. Na budowę domu dla akademików w Warszawie udzielono zasiłek jednorazowy Mk. 1,000,000.

W tej filantropijnej akcji Oddział zawdzięcza wiele czynnemu i łaskawemu współdziałaniu miejscowych Władz państwowych jak: Policji, która zbierała ofiary dla C. Krzyża, Urzędowi Akcyzy i Monopolu, nadsyłającemu poważniejsze sumy do kasy Oddziału, oraz Sądom miejscowym, przeznaczającym fundusze z kar, przy pojednaniu stron, na C. Krzyż. Za ten ze wszech miar miły i pożądany objaw łączności akcji społecznej na pożytek żołnierza polskiego, Zarząd składa na tem miejscu pomienionym władzom głęboką wdzięczność i podziękowanie.

Dzięki właśnie poparciu władz i chętnemu, honorowemu udziałowi zapraszanych do współdziałania osób, Zarząd był w stanie sprostać znacznym wydatkom tak na prowadzenie Ambulatorjum jak równie — związanym z całą działalnością Oddziału. Wpływy w roku sprawozdawczym wogóle wynosiły Mk. 36,445,761, rozchody Mk. 26,705,441, przy czem przyrost wartości majątku ruchomego oszacowany został na Mk. 79,334,681.

Skład Zarządu.

Na zwyczajnem ogólnem zebraniu członków Oddziału, odbytem w dniu 12 Czerwca 1922 r. do Zarządu wybrani zostali:

pp. 1. Rosmanowa Helena,
2. Juszkiewiczowa Wanda,
3. Iżycki Stanisiaw,
4. Dr. Skalski Stanisław,
5. Łyszkowski Władysław,
6. Barciński Stefan,
7. Gajewicz Leon,
8. Dr. Grabowski Albin,
9. Gajdziński Stanisław,
10. Skalska Karolina,
11. Wyganowska Jadwiga,
12. Chawłowska Aniela,
13. Fiedler Zygmunt,
14. Ulrichsowa Marja,
15. Dr. Goldenberg Arkadiusz,
16. Dr. Stanisławski,
17. Stępowski Wacław.
18. Dr. Mogilnicki Tadeusz,
19. Brzozowska Marja,
20. Gröhman Alfred,
21. Miksowa Łucja,
22. Demsowa Olga,
23. Biłyk Alfred,
24. Chrzanowski Czesław,
25. Sunderland Rudolf,
26. Biederman Paweł,
27. Petersowa Ida,
28. Ładzina Wanda.

Na posiedzeniu Zarządu, odbytem w dniu 20 Czerwca 1922 r. do Prezydjum wybrani zostąli: pp. Rosmanowa Helena na Przewodniczącą, Dr. Skalski Stanisław i Łyszkowski Władysław na Vice-Przewodniczących, Barciński Stefan na Skarbnika i Gajewicz Leon na Sekretarza. Na zastępców do Prezydjum powołani zostali: pp. Chawłowska Aniela i Biłyk Alfred. Zarząd zbierał się na posiedzenia w miarę potrzeby. Posiedzeń w roku ubiegłym odbyło się 18. Członkowie zaś Prezydjum zbierali się codziennie, przynajmniej po pare osób, w biurze Oddziału, dla załatwiania spraw bieżących. W miarę potrzeby odbywały się sesje Prezydjum.

Polski Czerwony Krzyż Młodzieży.

Zorganizowany w Październiku 1921 r. Polski Czerwony Krzyż Młodzieży rozwija się pomyślnie, pod koniec bowiem roku 1922 liczył już 119 poszczególnych kół istniejących przy szkołach średnich i powszechnych łódzkich. Ilość członków wynosiła 21,000. Oprócz tego w 7 gminach powiatu Łódzkiego, przy szkołach powszechnych, zostało zorganizowanych 20 kół.

P. C. K. M. wpływa nader dodatnio na rozwój uczuć altruistycznych wśród młodego pokolenia. Z ofiar młodzieży ufundowany został już drugi fotel dentystyczny w Ambulatorjum Czerwonego Krzyża, utrzymywanem przez Oddział Łódzki dla niezamożnych uczniów szkół średnich, młode członkinie zaś C. K. Młodzieży zajmują się szyciem odzieży dla ubogiej

dziatwy. Uszyto około 5,000 ubranek i sukienek, które przeważnie przed świętami Bożego Narodzenia ofiarowane zostały dzieciom repartrjantów, pewną zaś część rozdzielono pomiędzy ubogą dziatwę w ochronkach i szkołach powszechnych.

Członkowie i członkinie P. C. K. M. zajmują się także zbieraniem na „gwiazdkę", dla najbiedniejszych dzieci miejscowych i repatriantów, ubrań, książek, zabawek, produktów spożywczych, łakoci i pieniędzy. Niektóre koła wzięły czynny udział w rozdawnictwie upominków i przygotowaniu wieczerzy wigilijnej dla biednych dzieci z ochron.

Na szczególną wzmiankę zasługuje koło P. C. K. M. pozostające pod kierunkiem Pani Marji Wysokińskiej przy gimnazjum Pani Miklaszewskiej.

Koła P. C. K. M. w dalszym ciągu pozostają w kontakcie z młodzieżą amerykańską, wymieniając, z nią korespondencję i podarki, za pośrednictwem Czerwonego Krzyża Amerykańskiego w Warszawie. W okresie świąt Bożego Narodzenia młodzież nasza rozdała 740 paczek, z podarunkami od dzieci amerykańskich, ubogim dzieciom w Łodzi. W ostatnich czasach powstał projekt, aby koła szkół średnich zaopiekowały się miejscowemi ochronami dla dzieci.

Z najbliższych zamierzeń P. C. K. M. jest zorganizowanie dla młodzieży pracy na powietrzu przy uprawie zagonków i hodowli roślin i urządzenie boisk sportowych.

Sekcje.

W roku ubiegłym były czynne następujące sekcje:

1. *Sekcja Opieki nad szpitalami* pod kierunkiem P. Chawłowskiej Anieli.

2. *Ambulatorjum dla niezamożnej młodzieży* szkół średnich, z gabinetem dentystycznym, pod kierunkiem Dra Arkadjusza Goldenberga.

3. *Sekcje sióstr, hygieny, oraz pogadanek i odczytów* pozostawały pod kierunkiem P. Chawłowskiej.

4. *Komitet Matek Chrzestnych* pod przewodnictwem Pani A. Dutkiewiczowej.

5. *Sekcja Intendentury*, pozostawała pod kierunkiem Pani Wyganowskiej i Pawła Biedermana, do dnia 1 Listopada 1922 r. a od tego czasu sekcją zarządzali Pani Łucja Miksowa i Paweł Biederman.

6. *Sekcja Propagandy*, pod kierunkiem Pań Maryi Ulrichsowej i Wandy Juszkiewiczowej.

7. *Sekcja Łącznikowo - Wywiadowcza*, pod kierunkiem P. Leona Gajewicza.

8. *Sekcja dochodów niestałych*, pod kierunkiem pp. Albina Grabowskiego i Wacława Stępowskiego, jako skarbnika.

9. *Sekcja kontroli*, pod kierunkiem P. Czesława Chrzanowskiego.

Sekcja opieki nad szpitalami.

Sekcja opieki nad szpitalami postawiła sobie za cel otoczenie chorego żołnierza w szpitalu pewną troskliwością i dbałością o jego wygody, i potrzeby. W tym celu każden szpital posiada opiekunki z ramienia C. K. które dostarczają chorym żołnierzom mleko skondensowane, czekoladę, papierosy, papier listowy i t. p. Opiekunki urządzają też w szpitalach dla żołnierzy „gwiazdki“ i „święcone“, rozdając przy tem chorym żołnierzom odpowiednie podarki. Również zajmują się opiekunki czytaniem dla żołnierzy, a już w początku roku 1923 utworzono pod-sekcję kulturalno-atrakcyjną, która zajmuje się kursami dla analfabetów, prowadzi rodzaj lekcji śpiewu, urządza biblioteczki, aranżuje rozrywki dla żołnierzy i t. p.

Nadto, w szpitalu dla weneryczno-chorych zorganizowano kursy szczotkarskie, co daje możność nietylko wyuczenia się rzemiosła, lecz nawet pewnego zarobkowania, w razie dłuższego przebywania w szpitalu.

Ambulatorjum.

Ambulatorjum dla niezamożnej młodzieży szkół średnich i powszechnych istnieje od 2 Lutego 1922 r. jako instytucja filantropijno-społeczna, utrzymywana przez Oddział Łódzki P. C. K. i wykazuje wielką frekwencję młodzieży szkolnej, szukającej taniej porady lekarskiej i pomocy dentystycznej. Porady udzielane są przez lekarzy specjalisiów chorób: ocznych, gardła, nosa, uszów, wewnętrznych, skórnych, chirurgicznych i zębów.

O pożytku ambulatorjum świadczy wielki napływ młodzieży szkolnej i ilość udzielanych porad. Podług statystyki w roku ubiegłym zgłosiło się chorych dzieci, po raz pierwszy 2962 a porad z zabiegami udzielono 10.981. Samych plomb dentystycznych założono dzieciom 1.658 a godzin dentystycznych odbyto 2.984.

Ambulatorjum zajmuje lokal składający się z 4-ch pokoi, poczekalni i mieszkania dla woźnego i wymaga dużych nakładów na opłatę honorariów lekarskich i wynagrodzenie dentystek. Wprawdzie z zasady porady dla młodzieży szkolnej nie są darme, lecz nader tanie, w każdym razie za 9 miesięcy funkcjonowania Ambulatorjum (odliczając miesiące wakacyjne) koszt utrzymania tej instytucji, po odliczeniu dochodu z opłat za porady, wyniósł Mk. 5,785,640. Opłaty za porady wynosiły Mk. 1,778,780. W pierwszych miesiącach roku 1923 koszt utrzymania Ambulatorjum, skutkiem spadku marki, wyrażał się w cyfrach znacznie większych, wynoszących do Mk. 4 miljonów miesięcznie. Magistrat zwraca jednakże tę część kosztów, która przypada za leczenie młodzieży szkół powszechnych.

Sekcja sióstr.

Z powodu przeprowadzenia weryfikacji sióstr przez Główny Komitet w Warszawie, działalność tej sekcji przy Oddziale Łódzkim C. K. odznaczała sić małą intensywnością, wszystkie bowiem sprawy w tej gałęzi pracy załatwiane były z konieczności w Warszawie.

Działalność sekcji w roku ubiegłym ograniczała się do okazywania pomocy materjalnej siostrom zwłaszcza tym, które, w czasie urlopów letnich, zmuszone były ratować zdrowie. Również przychodził Oddział z pomocą siostrom przed świętami Bożego Narodzenia i Wielkiejnocy, urządzając dla nich „gwiazdkę“ i „święcone“.

Sekcja odczytów i pogadanek.

Sekcja odczytów i pogadanek postawiła sobie za cel — wpływać tą drogą na szerzenie, wśród szerokiah mas ludności miejscowej, zasad hygieny i zaznajamianie z chorobami zakaźnemi, gruźliczemi, wenerycznemi, z alkoholizmem i t. p.

Pogadanki - odczyty urządzane były w niedzielę o godzinie 12 w południe z wejściem bezpłatnem i wygłaszane były przez lekarzy w lokalach kin lub stowarzyszeń.

Niektóre z pogadanek ilustrowane były obrazami świetlnymi co zwiększało zainteresowanie słuchaczów i ich frekwencję.

W roku 1922 odbyło się 23 pogadanek - odczytów wyłącznie z dziedziny hygieny, chorób i alkoholizmu.

Sekcja powzięła myśl szerzenia zamiłowania do sportów i uprawiania tychże na świeżem powietrzu. Było nawet wygłoszonych kilka pagadanek przez uproszonego do tego porucznika Kanenberga, z powodu jednakże niemożności skorzystania z boisk dla ćwiczeń na świeżem powietrzu, zamierzenia sekcji nie mogły być w czyn wprowadzone.

Sekcja propagandy.

Sekcja propagandy w czasach pokojowych mniej wydatne wykazuje rezultaty, niż to miało miejsce w czasie wojennym. Nie mniej jednak każdą sposobność sekcja stara się wyzyskać w kierunku przysporzenia Towarzystwu C. K. świeżych członków lub utrzymania dawniejszych.

W ostatnim kwartale roku ubiegłego wytworzono specjalną organizację zjednywania członków przy pomocy płatnych, upoważnionych do tego, inkasentów. W tym celu podzielono miasto na dzielnice, w których inkasenci obchodzili ulice, domy i poszczególne mieszkania, werbując członków C. Krzyża. Akcja taka trwała dwa miesiące. Inkasentów było kilkunastu, którzy otrzymywali 20% wynagrodzenia od zapisywanych składek i ofiar. W ten sposób zjednano 14.000 członków a w tem 54 dożywotnich.

W „Tygodniu C. Krzyża“ zjednano 4.337 członków, nadto 3.271 czł. — za pośrednictwem Biura Zarządu i poszczególnych osób. Ogółem zjednano w r. ub. 21.608 członków a w tem — 80 dożywotnich.

Sekcja szerzenia hygieny na wsi.

Działalność sekcji hygieny streszczała się w szerzeniu zasad zdrowotnych i hygienicznych na wsi, za pomocą wygłaszanych przez wykwalifikowaną instruktorkę pogadanek, przeznaczonych tak dla młodzieży szkół powszechnych jak również dla osób starszych płci obojga.

Z szerzeniem wiadomości z dziedziny hygieny łączyły się pogadanki o ratownictwie w nagłych wypadkach a nawet w niektórych miejscowościach zorganizowane były pewnego rodzaju kursy ratownictwa jak np. w Tłokini, w powiecie Kaliskim, na które uczęszczało 50 kobiet.

Dla dzieci szkolnych wygłoszone były pogadanki z dziedziny hygieny w gminach: Gospodarz, Górki, Żeromin i Czarnocin.

Dla kobiet było wygłoszonych: 5 pogadanek w gminie Gospodarz, 4 — w gminie Górki, 5 — w gminie Żeromin, i 8 — w gminie Czarnocin, razem 22 pogadanek. Ludność wiejska uczęszczała na pogadanki chętnie i odnosiła się do nich z widocznem zainteresowaniem. Korzyści z takich pogadanek byłyby o wiele większe, gdyby można było rozporządzać większą ilością fachowych instruktorek i gdyby treść pogadanek mogła być ilustrowana specjalnemi przezroczami.

Komitet Matek Chrzestnych.

Sprawozdanie Komitetu M. Ch. obejmuje okres czasu od 22/II 1922 r. Działalność Komitetu w tym czasie wykazywała stopniowe zmniejszenie ożywienia w następstwie ustalenia się warunków pokojowych. Z wysyłek paczek dla żołnierzy faktycznie uskuteczniono tylko jedną. Przyszykowane bowiem do wysyłki paczki w ilości 1.603 zawierające: papier listowy, papierosy, zapałki, mydło i t. p. wskutek powrotu 28 pułku Strzelców Kaniowskich do Łodzi, zostały rozdane w Białych Koszarach—26 Marca 1921 r. przez delegatki Komitetu.

Posiedzeń Komitetu w okresie sprawozdawczym odbyto 3.

W zastosowaniu się do regulaminu, który głosi, że Komitet Matek Chrzestnych utworzony zostaje na czas wojny, dla opiekowania się żołnierzem na froncie, i wobec powrotu żołnierzy, powzięto uchwałę, aby K. M. Ch. zlikwidować i pozostałą gotowiznę, książki, dokumenty i inne, pozostałe z ostatniej wysyłki rzeczy przekazać Łódzkiemu Oddziałowi Cz. Krzyża, co też uczyniono, za pokwitowaniem Intendentury C. K. № 481—483.

Przekazana C. Krzyżowi gotowizna wynosiła Mk. 9,300.

Nadto dla kolumn robotniczych na kresach Komitet ofiarował Mk. 13,800., za pośrednictwem por. Duszkiewicza.

Sekcja Intendentury.

Sekcja Intendentury zajmowała się zakupami wszelkich niezbędnych materjałów, potrzebnych dla innych sekcji, oraz, w miarę odnośnych decyzji Zarządu, wykonywała zlecenia zakupów towarów dla zaopatrzenia Oddziału C. K. na wypadek wojny. W roku ubiegłym zapoczątkowano zakupy białego materjału, bielizny, środków opatrunkowych dla zaopatrzenia projektowanego szpitala C. Krzyża. Już w roku 1923 dokompletowano rzeczone zaopatrzenie szpitala na 100 łóżek.

Sekcja Łącznikowo - wywiadowcza.

Sekcja Łącznikowo - wywiadowcza była utworzona w czasie wojny i wtedy też wykazywała najwyższą potrzebę swego istnienia i najintensywniejszą działalność. Z biegiem czasu, po zawarciu pokoju, czynności sekcji zmniejszały się wprawdzie, lecz nie upoważniały i obecnie jeszcze nie upoważniają do jej zwinięcia. Zjawia się jeszcze co raz pewna ilość interesantów, którym sekcja świadczy niepośledniej wagi usługi w życiu rodzinnem żołnierzy. Mimo kilku lat, dzielących nas od zapasów wojny, sekcja Łącznikowo - wywiadowcza przyjmuje w dalszym ciągu wywiady od osób zainteresowanych i prowadzi co do nich korespondencję nieraz nawet dość uciążliwą.

W roku ubiegłym przyjęto wywiadów 286 o żołnierzach zaginionych korespondencji wysłano 655, otrzymano odpowiedzi na wywiady 252.

Nadto zareklamowano w Biurze Delegacji Polskiej do spraw repatriacji w Warszawie 52 osoby.

Sekcja, oprócz tego, pośredniczyła w przesyłce korespondencji do Rosji i czynność ta wyraziła się w wysyłce 829 listów do Rosji.

Sekcja kontroli.

Sekcja kontroli miała na celu normalne sprawdzanie rachunków i postępowania poszczególnych sekcji i organizacji C. K., oraz kontrolę nad prawidłowem rozchodowaniem przyznawanych kredytów.

Z uwagi, że wskazówki co do sposobu wydatkowania sum i postępowania, udzielane są bezpośrednio przewodniczącym sekcji na posiedzeniach Zarządu a wszelkie obrachunki roczne i zamknięcie tychże sprawdzane są szczegółowo przez Komisję Rewizyjną, sekcja kontroli zwinięta została od dnia 1 Lipca roku ubiegłego.

Komitet dochodów niestałych.

Podobnie jak w latach poprzednich Komitet dochodów niestałych zajmował się w wyszukiwaniu źródeł przysparzania Oddziałowi C. Krzyża funduszów na zaspokojenie jego potrzeb.

Komitet czerpał dochody z rozmaitych imprez filantropijnych. Niektóre z nich jak np. maskarady, urządzane w karnawale na rzecz Czerwonego Krzyża, zyskały już na miejscowym gruncie pewną popularność i są źródłem poważniejszego dochodu.

W roku ubiegłym byby urządzone 2 maskarady które dały Mk. 6.000.000 czystego dochodu.

Organizowanie „Tygodnia Czerwonego Krzyża" z zabawami ogrodowemi, loterją fantową, wentami ulicznemi, zbieraniem ofiar na listy i t. p. leżało w zakresie działalności Komitetu dochodów niestałych. Również odczyt szefa misji francuskiej, pólkownika Mercier, był urządzony staraniem tegoż Komitetu.

* *
*

Składając niniejsze sprawozdanie z czynności Zarządu, nie będzie zbytecznem stwierdzić, że mimo względnie dodatnie wyniki moralne i materjalne roku ubiegłego, wśród szerszych sfer społeczeństwa dawało się zauważyć do pewnego stopnia osłabienie zainteresowania się działalnością Czerwonego Krzyża, w czasie pokojowym, w porównaniu z przeżytą epoką wojenną. Dla szerszych mas społecznych Czerwony Krzyż jest przedewszystkiem specjalnem pojęciem, ściśle związanem z wojną i z potrzebami żołnierza w czasie wojny. Program pracy pokojowej Czerwonego Krzyża nie przeniknął jeszcze tak dalece w masy ludności, aby poparcie jego celów i zamierzeń odznaczało się w czasie pokoju tą wielką wydatnością i porywem uczuć, jak to stwierdzone zostało w czasie wojny i w chwili odparia nawały bolszewickiej. Cóżkolwiekbądź Zarząd przy każdej sposobności i drogą prasy i drogą pogadanek i odczytów stara się propagować i rozwijać idee pracy pokojowej Czerwonego Krzyża i mniema, że z czasem wywalczą one, wśród naszego społeczeństwa, tak bardzo pożądaną popularność i ofiarność, na jakie słusznie liczyć ma prawo, w interesie żołnierza polskiego i całej ludzkości, Polski Czerwony Krzyż.

W Łodzi, dnia 29 kwietnia 1923 r.

Zarząd.

Członek Zarządu, Sekretarz: *L. Gajewicz.*

Protokuł

Komisji Rewizyjnej Polskiego Czerwonego Krzyża. Oddziału w Łodzi.

Po dokładnem przejrzeniu ksiąg, sprawozdań i dowodów Łódzkiego Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża niżej podpisani członkowie Komisji Rewizyjnej stwierdzają, co następuje:

Bilans Oddziału na dzień 31 grudnia 1922 r. wykazuje w aktywach Mk. 102,962,835.20 w pasywach Mk. 8,086,933.73 i zamyka się pozostałością w sumie Mk. 94,875,901.47, stanowiącą rzeczywisty stan posiadania w dniu zamknięcia rachunków. Suma ta składa się z Mk. 5,800,900.09 (majątek Oddziału w dniu 1. I. 1922) i Mk. 89,075,001.38 (przyrost tegoż w okresie sprawodawczym).

Rachunek przychodu i rozchodu za czas od 1-go stycznia do 31 grudnia 1922 r. wykazuje w przychodzie Mk. 109,080,663.98, w rozchodzie zaś Mk. 20,005,662.60 i zamyka się przewyżką dochodów w sumie Mk. 89,075,001.38. Podobnie do roku ubiegłego i tym razem przyrost majątku, wykazany w bilansie, ma swe źródło w powiększeniu się wartości towarów i zapasów w Sekcji Intendentury i Ambulatorjum (Mk. 79,334,681.—), przewyżka zaś wpływów nad wydatkami wyraża się w sumie Mk. 9,740,320.38. Zauważano, że inwentarz Intendentury wyceniony został o 20 do 30% niżej od cen rynkowych w dniu 31/XII. 1922.

Likwidacja ostatniej wojny i przywrócenie warunków normalnych w kraju spowodowały zawieszenie działalności kilku sekcji, mających na celu bezpośrednią pomoc żołnierzowi walczącemu. Wzamian za to Oddział zawiązał akcję pomocy dla młodzierzy, organizując i prowadząc ambulatorjum dla młodzieży szkolnej oraz subwencjonując Czerw. Krzyż Młodzieży, wreszcie przeznaczając Mk. 1,000,000 na budowę domów akademickich w Warszawie.

Podnieść należy wydajność Komitetu Dochodów Niestałych, który stanowił główne i największe źródło wpływów w roku sprawozdawczym. Dzięki unormowaniu składek członkowskich w stosunku do potrzeb Oddziału korzystnie składa się w roku sprawozdawczym stosunek wydatków na administrację do sumy zebranych składek, — i tak w r. 1921 składki Mk. 759,247, wydatki zaś Mk. 1,983,414 (261%), a w roku 1922 składki Mk. 7,675,000 przy wydatkach Mk. 6,615,316 (okoł. 86%).

Księgi Zarządu Głównego, jak również i bilans ostatni wykazują znaczne pozostałości w gotówce w bankach. Komisja proponuje, aby w wypadkach posiadania przez Oddział większych sum gotówkowych tylko ta ich część była lokowaną w bankach, która jest potrzebną na bieżące potrzeby, pozostała zaś była umieszczoną w walorach i objektach, zabezpieczających ją od deprecjacji.

Wreszcie Komisja pozwala sobie powtórzyć swą zeszłoroczną opinję o staranności i dokładności w prowadzeniu rachunkowości Oddziału, którą uważa za wzorową i wyraża swe uznanie Zarządowi, oraz osobom na czele rachunkowości stojącym.

Reasumując powyższe Komisja Rewizyjna pozwala sobie prosić Walne Zgromadzenie o przyjęcie i zatwierdzenie bilansu i sprawozdań za za rok 1922, przedstawionych przez Zarząd Oddziału Łódzkiego Polskiego Czerwonego Krzyża.

Łódź, dnia 1 maja 1923 r.

Komisja Rewizyjna: *A. Michałowski*
C. Wojciechowski
W. Bagun Bersin
Jan Żółtowski

Rozchód.

Ogólny Rachunek Rozchodu i Przychodu Łódzkiego Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża.

Przychód.

			Marki i fen.
1.	Ambulalatorjum dla młodzieży		6,155,412.—
2.	Sekcja Opieki nad Szpitalami Wojskowymi		1,596,246.—
3.	„ Sióstr		496,000.—
4.	„ Szerzenia higjeny na wsi		332,900.—
5.	„ Odczytów z zakresu higjeny . . .		86,640.—
6.	„ Łącznikowo-Wywiadowcza		431,800.—
7.	Pomoc zdemobil., oraz rodzinom po poległ.		642,196.—
8.	„ byłym oficerom		675,000.—
9.	„ uczniom byłym ochotnikom . . .		324.000.—
10.	Związek Harc. Polskiego na kolonje dla uczniów byłych ochotników		300,000.—
11.	Pomoc weteranom z r. 1863		248,000.—
12.	Ochronka sierot żołnierskich		245,084.—
13.	Ofiara na budowę domów akademickich w Warszawie		1,000,000.—
14.	Założenie infirmerji przy Semin. Nauczyc. .		70,350.—
15.	Na ambulatorjum Pol. Państw. — rzeczy z Intendentury		7,388.—
16.	Leczenie zdemobiliz. w szpitalach		80,634.—
17.	Czerwony Krzyż Młodzieży		371,736.—
18.	Inwentarz		178,620.—
19.	Ogłoszenia i reklama		68,282.—
20.	Różne wydatki		80,056.—
21.	Administracja:		
	biura Oddziału	4,716,042.60	
	Intendentury	1,148,737.—	
	Komitetu Doch. Niest. . .	555,800.—	6,420,579.60
22.	Kasa chorych		194,739.—
23.	Przewyżka przych. nad rozch.		89,075,001.38
			109,080,663.98

Przewodnicząca: (—) *H. Rossmanowa.*
Skarbnik: (—) *S. Barciński.*

				Marki i fen.
1.	Składki:			
	przez biuro . .	1,186,875.—		
	„ Sekcję Propag.	9,777,410.—	10,964,285.—	
	30% uznano Zarz. Gł. w W-wie		3,289,285.—	7,675,000.—
2.	Ofiary			5,884,698.63
3.	Komitet Dochodów Niestałych		18,379,424.60	
	30% uznano Zarz. Gł. w W-wie		3,410.494.—	14,968,930.60
4.	Zysk ze sprzed. losów loterji Zarz. Gł. W-ie			601,100.—
5.	Procenty			498,186.75
6.	Różne wpływy			118,067.—
7.	Przyrost wartości inwentarza Intendentury i Ambulatorjum			79,334,681.—
				109,080,663.98

Komisja Rewizyjna: *W. Bagun Bersin,*
A. Michałowski,
C. Wojciechowski,
J. Żółtowski.

Bilans Łódzkiego Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża.

Stan Czynny.

		Marki i fen.
1. Gotówka:		
w kasie Oddziału	mk. 495,329	
w Banku Handl.-Przem. .	„ 3,924,700	
w Banku Polsk. Kupców .	„ 2,847,478	
w Banku Handl. w Warsz.	„ 32,290	
w Poczt. Kasie Oszczędn. .	„ 16,957	
w Ambulatorjum P. C. K. .	„ 176,549	
w Intendenturze	„ 48,052	
w Kom. Doch. Niestałych .	„ 47,409	7,588,764.—
2. Towary:		
w Intendenturze	mk. 70,002,925	
w Ambulatorjum	„ 14,481,625	84,484,550.—
3. Papiery wartościowe		8,013,100.—
4. Waluty obce		578.20
5. Należności:		
Patronat nad zdem. żołn. .	mk. 737,248	
Magistrat m. Łodzi . . .	„ 1,237,895	1,975,143
6. Broszury		450,000.—
7. Sumy przechodnie		308,000.—
8. Komitet Doch. Niestałych, wydatkowane na maskaradę na rok 1923		142,700
		102,962,835.20

Przewodnicząca: *(—) H. Rossmanowa*

Skarbnik: *(—) S. Barciński*

Stan Bierny.

		Marki i fen.
1. Główny Zarząd P. C. K. w Warszawie . .		7,970,808.73
2. Sumy Przechodnie		116,125.—
3. Majątek Łódzk. Oddziału po dzień 31. XII. 1921 r.	mk. 5,800,900.09	
Przewyżka przychodu nad rozchodem w roku 1922	mk. 89,075,001.38	94,875,901.47
		102,962,835.20

Komisja Rewizyjna: *W. Bagun Bersin*
A. Michałowski
C. Wojciechowski
J. Żółtowski

BOLESŁAW KOTKOWSKI i S-ka
ZAKŁADY GRAFICZNE
SPÓŁKA AKCYJNA
W ŁODZI.